

40 години Обединено детско заведение 7 „Детелина“, София
40 Years Kindergarten 7 „Detelina“, Sofia

ИДЕЕН ПРОЕКТ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЕДИНЕНО ДЕТСКО ЗАВЕДЕНИЕ 7 „ДЕТЕЛИНА“ (АВТОРСКИ ТИП ДЕТСКА ГРАДИНА) (2013–2020 Г.)

Ксения Семизорова

Обединено детско заведение 7 „Детелина“, София

*Всичко, което наистина трябва да знам,
за да се науча как да живея, как да правя, как да се държа,
съм научил в детската градина.
Мъдростта не е горе на върха,
където блести заветната диплома,
а там, в пясъчника на детската площадка,
в предучилищната група.*

Робърт Фулам

Резюме. Увърждаването на детската градина като автономна, уникална институция със собствен облик, осъществяваща своя образователна политика, е невъзможно без прилагането на стратегическото планиране като сериозен инструмент на управление. Настоящият идеен проект за развитие на ОДЗ „Детелина“ е опит да определи мисията и визията и на тази база да очертае основните акценти в дейността на детската градина по отношение на нейната функционална вътрешна и външна среда и приоритетите ѝ в периода до 2020 г.

Keywords: design, pre-school education, management of the educational institution

Присъствието на България в европейските структури предполага синхронизиране на нашите образователни цели и стандарти с тези на европейските страни, като се запазят и развият добрите традиции на българското образование. С оглед новите изисквания на динамичната глобална икономика и предизвикателствата на висококонкурентния пазар на труда в рамките на Европейския съюз се налага предефиниране на целите и съдържанието на българското образование. Съвременните реалности налагат нова парадигма за образованието, която да синхронизира с европейските

тенденции в развитието на този приоритет на обществената сфера и да отговаря на предизвикателствата на динамичното ни съвремие. В проекта на Закон за предучилищното и училищното образование (2012 г.) в унисон с целите и съдържанието на стратегия „Европа 2020“, утвърждаваща интелигентния, устойчив и приобщаващ растеж, и с общо споделяния възглед за учене през целия живот е заложено, че образованието е национален приоритет, а изпълнението на този приоритет се гарантира чрез прилагането на принципи като: равен достъп и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик, равнопоставеност и недопускане на дискриминация; съхраняване на етнокултурното многообразие.

Регламентира се непреходната значимост на предучилищното образование за развитието на съвременната личност. Детето, като основна ценност в образователната система, се нуждае от качествено образование и развиване на своята емоционална и социална интелигентност. В този процес нараства и необходимостта от качествена квалификация на педагогическите специалисти, като фактор на промяната.

Процесът на образование на детето започва още в детската градина. Това е мястото, където то за първи път попада в една организирана по нов за него начин социална, често мултикултурна среда, получава възможност да общува с връстниците си, да се научи да приема и уважава други гледни точки, да е толерантно, което обогатява социалния му опит. В условията на детската градина децата получават възможност да развиват компетентности, основополагащи за развитието им. Наред с това предучилищното образование, най-вече в задължителния период на двегодишната подготовка преди училище, е от голяма значимост с оглед формиране на положително отношение към училището и създаване на мотивация за учене – особено за децата, живеещи в среда, в която образованието не се възприема като ценност.

Предназначението на предучилищното образование като значим етап в развитието на личността е в това, да осигури възможност на всяко дете да изяви своите способности, да придобие знания, умения и компетентности, които са важни за посрещане на предизвикателствата на XXI век.

Предучилищното образование в България се осъществява в съответствие с Държавните образователни изисквания (ДОИ) и с програмни системи по избор на учителя. Това поставя акцента върху диференциране на грижата спрямо различни потребности на детето и непрекъснато надграждане на знания и умения с оглед максимално развитие на неговия личностен потенциал. Промените в икономическите, социалните и политическите условия, в науката и образователните технологии налагат необходимостта от нов Държавен образователен стандарт по предучилищно образование.

Друг акцент в ключовите предизвикателства в образованието днес е активното включване на родителите за постигане на заложените цели. В проекта на Закон за предучилищното и училищното образование на родителите е посветено специално място на пълноправни участници в образованието на децата.

Един значим иновативен акцент в проекта на Закон за предучилищното и училищното образование е свързан с възможността за самостоятелност и иновативност, за творчество и уникалност на образователната институция – детската градина, да изгражда свой собствен облик, да има свой принос и своя заслуга за напредъка на образованието, като се отчита спецификата на условията, в които се развива.

Настоящият идеен проект се базира на национални и европейски документи за образование в императивен и пожелателен аспект:

- Закон за народната просвета и Правилник за прилагането на Закона за народната просвета, регламентиращи обществените отношения в сферата на образованието у нас;

- ДОИ за предучилищно възпитание и подготовка;

- Закон за закрила на детето;

- Закон за защита от дискриминация;

- стратегия „Европа 2020“, която предвижда страните от ЕС да направят сериозни инвестиции в образованието, развитието на нови технологии, иновации и създаване на заетост;

- Конвенцията на ООН за правата на детето;

- програма „Учене през целия живот“, която подкрепя взаимодействието, сътрудничеството и мобилността в образователните и обучителните системи в рамките на Общността с цел да ги направи конкурентни на световно равнище. Ученето през целия живот означава възможности за образование и професионално обучение, които се предлагат на учителите през целия живот, за да могат непрекъснато да придобиват, да актуализират и приспособяват своите знания, умения и компетентности;

- Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот, в която са поставени две основни цели: насърчаване на мобилността на гражданите между отделните страни и улесняване на тяхното обучение през целия живот. В нейния контекст са очертани осем ключови компетентности;

– Национална програма за развитие „България 2020“, където като първи приоритет са посочени: подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила;

– Национална програма за развитие на училищното и предучилищното възпитание и подготовка 2006–2015 г., която формулира националните цели за развитие на училищното и предучилищното образование и основните мерки за тяхното постигане;

– Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства и др.

Всяко дете трябва да расте в дух на разбирателство, мир, толерантност и щастие, да има право да си измисля, да твори, да бъде обичано и да обича, да се грижат за него и то да проявява грижа за другите. Правото на детето на права се превръща в задължение на възрастните, които контактуват с него. Пред тях се открива възможност за умело използвани разнообразни форми на общуване, за пълноценно изграждане на личността на детето с гарантиране на нейните права и свобода, достойнство и сигурност. Ключова роля в този процес има детският учител, който се стреми да стимулира самостоятелността и креативността на детето в отношението му към света.

МИСИЯ И ВИЗИЯ НА Обединено детско заведение 7 „ДЕТЕЛИНА“

МИСИЯ на Обединено детско заведение 7 „ДЕТЕЛИНА“

Обединено детско заведение № 7 „Детелина“ е призвано да усъвършенства създадените педагогически, здравно-хигиенни, материални и педагогически условия, необходими за качествен образователен процес, съобразен с европейските норми и стандарти. Детската градина поставя детето във фокуса на своето съществуване, чиито цели са насочени към осигуряване на благоприятна среда за изграждане на свободна, морална, интелигентна, инициативна, ценностноориентирана и мотивирана личност, уважаваща правата на другите, при спазване на природните и обществените закони, способна пълноценно да се развива в живота.

ВИЗИЯ на Обединено детско заведение 7 „ДЕТЕЛИНА“

Утвърждаване на ОДЗ № 7 „ДЕТЕЛИНА“ като привлекателна и модерна детска градина, в която са създадени всички условия за развиване на личността на детето и осъществяване на качествено предучилищно образование спрямо европейските и националните приоритети. ОДЗ 7 „Детелина“ се вижда в бъдещето като уникална образователна институция с лидерска позиция и значимост не само в системата на столичното образование, но и в национален план.

Идейният проект за развитие на ОДЗ 7 „Детелина“ се основава на съвременния общосподелен възглед за приобщаващото образование и подкрепата на личността на всяко дете. *Във връзка с това се определят основните изисквания, които стоят пред екипа на детското заведение:*

1. Активно взаимодействие с детето, а не упражняване на въздействие върху него.

2. Съхраняване на уникалността на личността на всяко дете и поощряване на нейното развитие, като се осигурят педагогически условия, в които детето по собствен път да достигне до необходимата и желана истина.

3. Осигуряване на индивидуален подход към всяко дете като гаранция за адекватност на образованието и образователната среда в посока на развитието му.

4. Разширяване на социалния опит на детето в общуването му с връстници и възрастни от различни общности, етноси, религии и с други различия.

5. Стимулиране на екологосъобразно поведение у детето, което се обучава, възпитава и социализира в условията на детската градина.

6. Утвърждаване на позитивни стратегии на взаимодействие „семејство–детска градина“.

7. Създаване на условия за професионално развитие и себеизява на педагогическите специалисти чрез интерактивна система на квалификация.

8. Участие в национални и международни образователни проекти.

9. Създаване на позитивен микроклимат в екипа за успешна реализация на идейния проект.

Целева позиция

Целта на идейния проект е да очертае перспективното развитие на детското заведение, като определи целите, задачите и дейностите за тяхното осъществяване съобразно най-новите тенденции в организацията и съдържанието на образователния процес. Същевременно с реализацията на проекта екипът ще придобие самочувствие и професионална мотивация за работа.

Реализирането на идейния проект ще даде възможност да се утвърдят в практиката на детското заведение стойностни, иновативни тенденции и виждания за развитието на предучилищното образование и да се постигне онази гъвкавост, динамичност и адаптивност в педагогическия процес, която ще осигури пълноценното развитие на детето.

Практически моделът на идейния проект ще се реализира на две нива:

1. Личностно ниво:

– стимулиране и развитие на детето в детската група, като субект в предметната и социалната среда, което по собствена инициатива и самостоятелно си поставя цели и участва в дейности, като:

- мисли критично и прави избор;
- открива и решава проблеми;

- става творец с развито въображение и находчивост;
- проявява толерантност и емпатия.

2. Дейностно ниво:

- усвояване на системата от дейности за цялостното развитие на способностите на детето.

Идейният проект има следните функции:

1. Комуникативна:

- осъществява диалога между ръководството, педагогическия екип, помощник-възпитателите, административния и обслужващия персонал и родителите. Тя реализира обмен на качествена информация относно състоянието, целите и промените в управлението на образователния процес.

2. Организаторска:

- осигурява преминаването на управленските решения в дейност и достигането им до изпълнителите.

3. Адаптивна:

- привежда в съответствие изискванията на образователния процес и педагогическата технология с изискванията на съвременното развитие на обществото.

Сегашният етап на обществено развитие изисква съвременен тип мениджърско ръководство на предучилищната образователна институция – заедно с все по-голямото хуманизиране и демократизиране на управлението е необходима управленска гъвкавост и способност за своевременна адаптация към променящите се условия.

ОДЗ 7 „Детелина“ е авторски тип детска градина с богат и разнообразен живот. В детската градина се осигурява качествена грижа и образование за общо 428 деца, посещаващи:

- 2 яслени групи за деца от 1 г. до 3 г.;
- 12 предучилищни групи от 3 г. до 7 г.

Сградата на ОДЗ 7 „Детелина“ е публична общинска собственост, построена по типов проект и открита на 15.04.1973 г. Разположена е в един от красивите квартали на София, в близост до планината Витоша – квартал „Гоце Делчев“, район „Триадица“. Районът е екологично чист и богато озеленен. Сградата се състои от самостоятелни корпуси, свързани помежду си с външен коридор. В групите има обособени занимални, спални помещения, офиси, сервизни и санитарни помещения. Занималните и спалните помещения са просторни, слънчеви, с югоизточно изложение, подредени естетично и функционално. Административните кабинети, кухнята, пералнята, музикалният салон, методичният кабинет, учителската стая са обособени в самостоятелен блок. Всеки блок има отделни входове – един за прием на децата и друг, вътрешен, за изход към двора и детските площадки. От сградата неусетно се преминава в богато озеленен двор, засаден с разнообразна рас-

тителност – плодни и декоративни дървета, храсти и цветя и разположени между тях детски площадки. В двора са обособени и алея за колоездене, минифутболно игрище, интерактивна площадка за безопасност на движението по пътищата, екокът, опитно поле и баскетболна площадка.

Функционално отношение

Обединено детско заведение 7 „Детелина“ е целодневна детска градина с утвърден щат 59 човека, разпределени по длъжности, както следва:

№	Длъжност	Брой	Образователен ценз			Клас квалификация			
			висше	полув.	средно	I кв.ст.	II кв.ст.	III кв.ст.	след-дипл. кв.
1	Директор	1	1			ДА			
2	Учители, от които: главен учител – 2; старши учител – 20; учител – 2.	24	19	3			2	1	7
3	Учител по музика	1							
4	Педагог ДЯ	0,5							
5	Зав. АТС	1							
6	Психолог, логопед	1							
7	Счетоводител	1							
8	Готвач	1							
9	Пом.-готвач	1							
10	Общ. раб. кухня	3							
11	РВС	1							
12	Пом.-възпитатели	17							
13	Секретар	1							
14	Перачка	1,5							
15	Домакин	1							
16	Общ работник	3							

Директорът на ОДЗ 7 „Детелина“ е магистър по предучилищна педагогика и магистър по историко-етнически проблеми на националната сигурност. Притежава I професионалноквалификационна степен, преминал е едногодишна специализация по логопедия и едногодишна специализация по мениджмънт на образователната институция. Съавтор е на образователно предписание „Неогей“ и програмна система „Ръка за ръка“ (издателство „Просвета“), на практически наръчник „Организация и управление на детската градина“ (издателство РААБ), на технологии по правата на детето и др. Лектор е към ДИУУ на СУ „Св. Кл. Охридски“, ЦОИДУЕМ, сдружение „Движение Преди“ и др.

Над 80% от педагогическите специалисти, работещи в ОДЗ 7, са с висше образование – бакалавър/магистър. Трима от учителите са автори на програмна система „Ръка за ръка“; двама от тях са с I ПКС, трима – с II ПКС, четирима – с III ПКС и четирима – с V ПКС. Средната възраст на педагогическия персонал е 41 г.

В детското заведение здравната грижа за децата се осигурява от 9 специалисти по здравни грижи, които са назначени от кмета на Столична община. 5 от тях обслужват детска градина и 4 – детската ясла. Помощният персонал е със средно образование и с добри умения за общуване с децата. 7 от помощник-възпитателите са с придобита III степен на квалификация за длъжност „помощник-възпитател“, като 3 от тях понастоящем се обучават в бакалавърска програма за придобиване на висше образование по специалност „Предучилищна педагогика“.

Хората, които работят в ОДЗ 7, са добронамерени, ориентирани към създаване и съхраняване на добрата социално-психична атмосфера, запазване на доброто име на детското заведение и повишаване на неговата конкурентност.

В началото на своето съществуване детската градина е база на ИДНУ „Надежда Крупская“ – София, а впоследствие – център за експериментирание на оптимизиран двигателен режим. По-късно, през 1993 г. става база на Софийски университет „Св. Климент Охридски“, ДИУУ – Катедра „Предучилищно възпитание“. От 1999 г. до 2001 г. екипът на ОДЗ 7 „Детелина“ работи с децата по проект за здравната програма с научен ръководител доц. д-р Николина Колева – преподавател в СУ „Св. Климент Охридски“. Целта на тази програма е да се изградят у децата здравни умения и навици и да се положат основите на здравното образование. Традицията продължава във времето. В настоящия момент детската градина работи по програма за „Профилактика на риска от захарен диабет и затлъстяване при деца от 1–6 години, посещаващи детски заведения на София“ съвместно с РИОКОЗ и ръководител на проекта д-р Чавдарова. В ОДЗ 7 „Детелина“ се провеждат обучителни уроци пред учители в следдипломна квалификация, засягащи:

- интерактивни модели на взаимодействие с деца и възрастни;
- подготовка на децата за училище по програмна система „Ръка за ръка“;
- работа в ателиета – развитие на детски способности и интереси;
- тренинги по правата на детето.

В периода 2008–2010 г. ОДЗ 7 беше партньор на Столична община и ЦПО „Просперитет XXI век“ по проект за обучение на работещи помощник-възпитатели за придобиване на Трета степен на квалификация за длъжност „помощник-възпитател“.

В периода от 2007 г. до 2012 г. ОДЗ 7 „Детелина“ беше водеща или партнираща институция по общо седем национални и международни образователни проекта.

Педагогическият екип осъществява своята учебно-възпитателна работа по образователно предписание „Неогей“ и програмна система „Ръка за ръка“, подчинени на личностно-хуманистичния и рефлексивния подход. Това изисква в цялостния процес на педагогическо взаимодействие да се създаде качествено нов тип организация на педагогическата среда, съобразена с възрастовите и индивидуалните особености на детето, неговите потребности и интереси. Необходимо е създадените условия в детското заведение да удовлетворяват в най-голяма степен социалните потребности на децата от общуване, да съдействат за оптималното развитие на техните познавателни интереси, максимално да стимулират детската самостоятелност и творчество. Конкретизирането на тези изисквания се изразява в:

- прилагане на модели за целесъобразна социализация на детския живот не само в занималните и салоните, но и в гардеробните, фойетата, на терасите, на двора;

- освобождаване на режима на децата от всякакви принуди, но не и да го отъждествим с безцелен, стихийен и неорганизиран престой в детската градина;

- създаване на условия за максимална свобода на децата, но не свобода „на всяка цена“ и „въпреки всичко“, а свобода в границите на разумното и допустимото;

- използване на различни варианти за дневна организация на детския живот в различните групи.

Амбицията на екипа е да създаде такава атмосфера в детската градина, че децата да копнеят за нея, да идват с нетърпение и радостно очакване, да са заобиколени от доброта и човеколюбие, да са емоционално удовлетворени от всеки час, прекаран в детската градина.

Предстоящите години ще бъдат благоприятен период за реалното осъществяване на съдържателни, методически и организационни промени в ус-

тройството и дейността на ОДЗ 7 „Детелина“, съобразно с изискванията на новите нормативни документи и съвременни изисквания в предучилищното образование.

СТРАТЕГИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА МИКРОСРЕДАТА НА ОДЗ 7 „ДЕТЕЛИНА“

Силни страни	Слаби страни
Наличен голям сграден фонд и предвиден щат От 2001 г. до 2012 г. базата на детската градина е обновена и модернизирана изцяло Гарантиран бюджет за образование и материална издръжка (прилагане на система на делегиран бюджет) Широко дворно пространство в подножието на Витоша Детската градина е база към ДИИУ – връзка на теорията с практиката Екипът работи по програми с ясна философия и общ психологически подход – рефлексивен: образователно предписание „Неогей“ и програмна система „Ръка за ръка“ Работа по правата на детето Работа по проекти (национални и международни) Висококвалифициран директор Висококвалифицирани учители Работа в екип Повишаване на квалификацията на учителите съобразно целите, заложиени пред екипа Работа с неправителствени организации Чувство за принадлежност на деца, родители и учители към ОДЗ № 7 „Детелина“ – ритуализация на живота в ДГ	Наличие на голям сграден фонд, който изисква солиден финансов ресурс за поддържане Широко дворно пространство в подножието на Витоша – усилия за опазване и поддържане Нисък социален статус и недостатъчен авторитет на учителя Ниско заплащане – високи изисквания и отговорности към персонала Слаб интерес към професията учител и помощник-възпитател – трудности при подбор на персонал Недостатъчна информация за млади специалисти, завършващи СУ „Климент Охридски“ – намалена конкурентна способност Недостатъчно развити компетентности на учителите за работа по проекти Несъответствие в нормативните документи на МОМН, Столична община и РИОКОЗ относно пълняемост на групи (Наредба №3 от 05.02. 2007 г. за здравните изисквания към детските градини) Голяма численост на децата в детските групи Липса на методист в ДГ – прекомерна натовареност на директора при упражняване на контрол и координиране на вътрешноекипни връзки Липса на достатъчно голям физкултурен салон, който да посрещне нуждите на многобройните възпитаници от двигателна активност.

Благоприятни възможности	Заплахи
Стимулиращо управление Увеличаване на бюджета за образование Усъвършенстване на нормативната уредба Работа в екип Желание на учители и пом.-възпитатели да повишават професионалната си квалификация Добър микроклимат и желание за подпомагане	Демографски промени Липса на толерантност в обществото Динамика на различията между субектите на взаимодействието учител–родител в социален и етнокултурен план Ангажираност на родителите – прехвърляне на отговорности между дом и детска градина

**Анализ на макросредата на Обединено детско заведение „Детелина“
(PEST – анализ)**

Фактор	Силни страни	Слаби страни	Благоприятни възможности	Заплахи
1. Икономически фактори	– Гарантиран бюджет за образование и материална издръжка (прилагане на системата на делегирани те бюджети) и ежегодно определяне на единен разходен стандарт за издръжка на дете – Наличен сграден фонд и добра материално-техническа база – Педагогически специалисти с висока квалификация	– База, изискваща солидни финансови ресурси за поддръжка – Липса на достатъчна мотивация за професионално усъвършенстване сред някои от учителите – Проблеми в нормативната уредба (закони, правилници, наредби, инструкции)	– Икономическа самостоятелност на детските градини – Възможности за алтернативно финансиране чрез работа по проекти – Възможности за рекламна и дарителска дейност (НПО, родители) – Обвързване на заплащането на труда на учителя с резултатите от него (диференцирано заплащане) и кариерно развитие	– Растящ дял на безработни и социално слаби родители, затруднени да закупят помоща и пособия, подпомагащи образователния процес на децата им – Конкуренция от частни детски градини и центрове с по-адаптивно работно време и по-свободен дневен режим, съобразен с желанията на родителите – Комерсиализация на образованието – Спад на жизненото равнище

2. Политически фактори	– Държавната политика е отворена към образованието – определя образованието за национален приоритет – Възможности за въвеждане на съвременни европейски стандарти за предучилищното образование	– Остаряла нормативна база, регламентираща обществените отношения в областта на образованието	– Възможност чрез организиранни синдикални и браншови мероприятия да се постигнат положителни резултати за образованието и хората, заети в сферата на средното образование – Въведена система за кариерно развитие и диференцирано заплащане на труда на учителя	– Липса на синхрон в действията на институциите и в нормативната база – Липса на ефективно взаимодействие между детската градина и семейството
3. Социални фактори	– Ниски такси в общинските детски градини – Равен достъп до качествено образование – Положително отношение на родителите към детската градина – Мотивираност на педагогическите специалисти за допълнително квалифициране – Приобщаване на родителската общност към живота на детските градини чрез участие в открити моменти, тренинги, тържества, куклени театри, ски-училища, летни лагери	– Омаловажаване на ролята на детската градина като значим фактор за образование в предучилищна възраст – Неудовлетвореност от учителската професия – Конкуренция от частни детски градини и центрове с по-адаптивно работно време и по-свободен дневен режим, съобразен с желанията на родителите – Отлив на персонал от детските градини	– Приобщаване на родителите към живота в детската градина – Действащо родителско настоятелство за ползотворно взаимодействие без комерсиална цел – Прилагане на система за кариерно развитие и диференцирано заплащане на труда на учителя	– Липса на синхрон между институциите – Необходимост от актуализация на мисията, визията и изработване на идеен проект за дългосрочно развитие на детската градина – Липса на социална политика относно обвързаността на заплащаните такси в детската градина с доходите на родителите

4. Техно-логични фактори	– Наличие на държавни образователни изисквания – Многообразие от дидактични системи и помагала за работа в детските градини – Използване на съвременни педагогически подходи и технологии	– Липса на съвременни стандарти по предучилищно образование – Липса у някои от учителите на квалификация за прилагане на нови образователни технологии – Изпреварваща реформа в предучилищното образование – технология на взаимодействие	– Въвеждане и разширяване на използването на иновационни и интерактивни методи на възпитание и обучение – Въвеждане на съвременни технологии за отразяване на контролната дейност на директора за цялостния образователен процес	– Недостиг на млади специалисти – Липса на модерни средства за комуникация – Необходимост от постоянно модернизиране на дидактичната база
---------------------------------	---	---	---	---

Отчитането и анализирането на външните фактори, общи за всички образователни институции, определят необходимостта от изработване и прилагане на адекватен и изпълним идеен проект за постигането на мисията и визията на ОДЗ „Детелина“.

Целта е на базата на анализа да подобрим цялостното развитие на детското заведение – ето защо стратегията на прилагане на идейния проект ще бъде стратегия на интензивно развитие.

Изработването на план за действие по осъществяване на идейния проект ще бъде за периода до 2020 г. В него са набелязани конкретните действия за изпълнението на всяка цел, задачи, средства и критерии за изпълнението им.

Първа подцел: оптимизиране на управленския процес чрез въвеждане на гъвкав стил на ръководство.

ЗАДАЧИ	СРЕДСТВА	КРИТЕРИИ
1. Да се прилагат и изпълняват ДООИ, нормативни и поднормативни актове	Непрекъснат обмен на информация Ефективни управленски решения	Законосъобразност на дейността
2. Научна организация на управлението – предпоставка и условие за усъвършенстване на възпитателната и квалификационната дейност	Педагогически съветвания	Състояние на психоклимата в екипа. Състояние на образователния процес
3. Анализ на социално-психологическото състояние на екипа.	Определяне на потенциалните възможности на членовете	Резултати от дейността на ДГ
4. Доброволно участие на всеки учител в квалификационни дейности	Система на квалификационна дейност	Квалифицирани учители

5. Социално развитие на кадрите	Клубове по интереси	Обща култура, професионализъм, общуване, социална компетентност
6. Хуманизиране на отношенията в педагогическата общност	Съвместни дейности, обучения	Взаимно зачитане и уважение – избор на аргумент и мотивировка Изграждане на хуманни традиции
7. Обсъждане на резултатите от дейността на ДГ и изработване на колективни решения	Педагогически съвети	Законосъобразни и целесъобразни решения на педагогическия съвет
8. Разработване на кадрова-та политика на ДГ 8.1. Установяване на нуждата от кадри 8.2. Подготовка за дългосрочна прогноза, съобразно целите на ДГ 8.3. Развитие на кадрите	Разчет на педагогическите специалисти, помощник-възпитателите и помощния персонал Системи за квалификация	Екипност Образователен ценз Конкурентност
9. Изграждане и функциониране на информационна система	Организиране на информационна банка. Компютризиране на управлението	Оптимално функционираща информационна система
10. Изработване на ефективна система от критерии и показатели за отчитане на резултатите от образователната и управленската дейност	Приемане на технология за оценяване на педагогическата дейност на учителите. Примерна технология за оценяване на труда на директора	Показатели и критерии за диференцирано заплащане, съобразно нормативната база и спецификата на предучилищната образователна институция
11. Усъвършенстване на контрола		Плановост, обективност, компетентност, индивидуален подход
12. Финансова обезпеченост на ДГ чрез: – прилагане системата на делегиран бюджет; – алтернативно финансиране	Изпълнение на делегирания бюджет Разработване и прилагане на система за финансово управление и контрол Връзки с институции и НПО Участие в проекти	Законосъобразност и целесъобразност при изпълнение на бюджета

Втора подцел: да се създаде позитивен микроклимат, да се предоставят възможности на всеки работещ за професионално развитие и себеизява чрез системата за квалификация.

ЗАДАЧИ	СРЕДСТВА	КРИТЕРИИ
1. Да се изгради система за вътрешноквалификационна дейност на принципите на: – доброволност; – интерактивност; – изборност; – индивидуализация.	Квалификации на ниво: – регионално; – общинско; – национално; – международно; – локално	Оптимално съчетаване на потребности и интереси
2. Проучване на оферти за специализирани звена и институти за квалификация	Курсове за поддържаща квалификация Специализирани школи Участие в проекти	Успешно завършени форми на квалификация
3. Развитие на квалификационните структури	Клубове на специалист Художествен съвет Центрове по интереси	Мобилност Инвариативност
4. Квалификационни технологии	Казуси, дискусии, тренинги Експерименти Ситуационни игри „Мозъчна така“	Степен на аналитично мислене
5. Условия за позитивен микроклимат	Организация на живота в детската градина Управленски умения на директора Признание, подкрепа, мотивиране, включване	Социална компетентност Умение за съвместна работа

Трета подцел: осигуряване на емоционален, социален и физически комфорт на детето, като се акцентира върху съдържателната, разнообразна дейност и интегриране на видовете детска активност.

ЗАДАЧИ	СРЕДСТВА	КРИТЕРИИ
1. Избор на програма за възпитателно-образователна работа	Варианти на образователни програми: програмна система „Ръка за ръка“ Програмно предписание „Неогей“	Достъпност Реализуемост
2. Приоритет на личностно-ориентиран модел на възпитание	Диагностика на личния статус на детето в групата	Хуманизъм Индивидуален подход
3. Гъвкав и вариативен дневен режим	Многообразие на формите на педагогическо взаимодействие Индивидуализиране на дейностите	Достъпност Удовлетвореност на децата Емоционален статус

4. Здраве и двигателна активност	Основни форми Периодични форми Програма по закаляване Диагностика на физическата дееспособност	Здравословен статус на децата
5. Проучване на комуникативните и емоционално-волевите характеристики на общуването и междуличностните взаимоотношения	Ситуации Диагностики Игри Допълнителни форми на взаимодействие	Възприемане на поведенчески модели
6. Ориентиране в общочовешките ценности за образование в интегрираната и мултиетническа среда	Планирани и непланирани педагогически ситуации Проблемни ситуации Индивидуални и групови форми на работа	Апробиране и иновации Пренос на знанията
7. Стимулиране на общи и специални способности	Форми на педагогическо взаимодействие: основни и допълнителни	Установяване на равнището на знания, умения и компетентности на детето по образователни направления Анализ на детското творчество
8. Празници, тържества и развлечения – възможност да се обогатят детските преживявания и тяхното осъзнаване	Народни обичаи – обредна система Тържества Срещи с творци на изкуството	Емпатия у детето

Четвърта подцел: оптимизиране на взаимодействието със семейството, обществеността и неправителствените организации.

ЗАДАЧИ	СРЕДСТВА	КРИТЕРИИ
1. Да се познават психофизиологичните особености на всяко дете, като основен фактор за прилагане на личностно-хуманния и рефлексивния подход в образователния процес	Разговори с родителя по време на прием и изпращане Съобщения и бележки Индивидуални и групови консултации Посещения по домовете	Участие на родители в педагогическия процес, оценен на S-S подход
2. Участие на родителя в организиране на образователния процес	За родител – един път в месеца „вход свободен“	Участие на родителите

3. Оказване педагогическа помощ на родителите	Консултации в ДГ Клуб на родителя Срещи с психолози, логопеди, педиатри Тренинги	Изграждане на екипна работа с родителите
4. Организиране на дейности на открито съвместно с родителите	Туризм Излети Лагери	Участие на родителите в осъществяване на дейностите
5. Привличане на обществеността като партньор на детската градина чрез различни изяви на екипа и децата	Реклама, открити тържества, уебсайт и др.	Имидж на детското заведение
6. Спонсорство и дарения от частни фирми, национални и международни проекти	Сключване на договори Експертна група за работа с обществеността	Десиминация (огласяване и мултипликация)
7. Работа с неправителствени организации и участие в национални и международни проекти	Изработване на експертна група за работа	Готовност и възможности на екипа и материалната база

Пета подцел: материалната и духовната среда да създават възможности за съчетаване на организирани форми на взаимодействие и самостоятелна дейност на детето.

ЗАДАЧИ	СРЕДСТВА	КРИТЕРИИ
1. Развитие на материално-техническата база 1.1. Преструктуриране на вътрешното пространство и оформяне на ателиета 1.2. Оформяне на малки художествени ателиета 1.3. Създаване на детска художествена галерия 1.4. Изграждане на открити зелени кътове	Оценка на наличната и допълнителната материално-техническа база	Хигиенно-санитарни изисквания Функционалност Комфорт
2. Изграждане на функционални: – среда за творчество; – условия за качествено педагогическо взаимодействие	Художествени ателиета Детска галерия Кътове по интереси	Функционалност и развиващ характер

Настоящият идеен проект за развитие на ОДЗ 7 „Детелина“ е опит да определи ВИЗИЯТА И МИСИЯТА и на тази база да очертае основните акценти в дейността на детската градина по отношение на нейната функционална вътрешна и външна среда и приоритетите ѝ.

Отвореният характер на идейния проект е предпоставка за преразглеждане, изменение, обогатяване и актуализиране на целите, задачите, средствата, залегнали в него, съобразно динамиката на променящата се вътрешна и външна среда.

**CONCEPT IDEA FOR DEVELOPMENT
OF A KINDERGARTEN „DETELINA“ PROJECT
(AUTHOR TYPE KINDERGARTEN)
FOR THE PERIOD 2013–2020**

Abstract. The promoting of the kindergarten as an autonomous institution with its own unique style carrying its own education policy is impossible without the application of strategic planning as an important tool of management. The current project for the development of kindergarten „Detelina“ is an attempt to define the mission and the vision and on this base to outline the highlights in the activities of the kindergarten in terms of its functional internal and external environment and priorities for the period up to 2020.

Ksenia Semizorova

Director

✉ Kindergarten „Detelina“

44, Deyan Belishki Str.

Sofia, Bulgaria

E-mail: semizorova@abv.bg